

Komunike Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (Peace Implementation Council – PIC) sastali su se u Sarajevu 29. i 30. marta 2011. godine. Predstavnici odabralih institucija na državnom nivou učestvovali su u dijelovima tog sastanka.

Ovo je presudan period za BiH nakon prošlogodišnjih općih izbora. U toku je proces konstituiranja novih vlasti. Postoje prilike za napredak prema evropskim integracijama. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira izrazio je zabrinutost zbog toga što ove mogućnosti nisu u centru pažnje političkih lidera. Više od petnaest godina nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira duboko je zabrinut zbog stalnih problema oko ispunjavanja njegovih odredbi i zaživljavanja vladavine prava u BiH. Ovo je vrijeme kada politički lideri treba da kvalitetno iskažu smisao za realnost, konstruktivan kompromis i političku volju. Međunarodna zajednica je spremna da pomogne na svaki mogući način, ali suštinske odluke da se krene naprijed moraju doći iz Bosne i Hercegovine, na osnovu zahtjeva njenih građana i dalekovidnih aktivnosti njihovih izabranih lidera.

Upravni odbor PIC-a pozvao je političke lidere Bosne i Hercegovine da se u duhu kompromisa angažiraju kako bi se hitno dogovorili o formiranju široko zastupljene vlade na državnom nivou, koja će omogućiti napredak po mnogim pitanjima, uključujući i realizaciju preostalih hitnih reformi koje zahtijevaju evropske i evroatlantske integracije.

Upravni odbor PIC-a pozvao je na brzo rješavanje pravnih pitanja u vezi sa formiranjem nove vlade Federacije, te je pozdravio napore visokog predstavnika čija je svrha da podrže taj cilj.^[1] Upravni odbor PIC-a apelirao je na sve strane da podrže stabilnu vladu koja može odgovoriti na potrebe građana Federacije. Upravni odbor PIC-a je apelirao na sve strane i vlasti da djeluju odgovorno i u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir, ustavima i relevantnim zakonima, te ponovio da neće dopustiti nikakve aktivnosti koje će ugroziti ustavni i zakonski poredak u zemlji. U svjetlu najavljenih planova za formiranje svehrvatskog sabora te međukontonalnih i međuopćinskih tijela, Upravni odbor PIC-a je podvukao da te aktivnosti moraju biti u potpunom skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir i Ustavom. On je pozvao kantone koji do sada nisu konstituirali kantonalne skupštine niti izabrali delegate u Dom naroda Federacije da to učine bez odlaganja, te je Upravni odbor PIC-a konstatirao da su ovi koraci trebali biti završeni do 2. decembra 2010. godine u skladu sa Ustavom Federacije BiH. Upravni odbor PIC-a i dalje je u potpunosti opredijeljen za podršku jednakim pravima svih konstitutivnih naroda i ostalih u Bosni i Hercegovini, u skladu sa dejtonskim Ustavom i zakonom. Upravni odbor je primio k znanju težnje, posebno lidera hrvatske zajednice, za provođenje reformi u cilju rješavanja zabrinutosti koje osjećaju u pogledu punog i pravičnog učešća svih konstitutivnih naroda i ostalih.

Upravni odbor PIC-a izrazio je poštovanje prema radu i integritetu Centralne izborne komisije u toku cjelokupnog veoma kompleksnog i izazovnog izbornog procesa. Članove Komisije treba pohvaliti za očuvanje nezavisnog stava u kontekstu kompleksnog izbornog zakonodavstva.

Upravni odbor PIC-a pozvao je sve organe vlasti da osiguraju adekvatno funkcioniranje institucija na svim nivoima i naglasio da se državne nadležnosti ne smiju ugrožavati. Isto tako, entitetske nadležnosti je potrebno u potpunosti dalje poštivati. On je osudio javne izjave, posebno one kojima se osporava postojanje i nadležnosti Suda i Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na njihovu obavezu da poštuju Opći okvirni sporazum za mir, koji, između ostalog, garantira teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine. PIC je takođe konstatirao stalne negativne izjave i retoriku nekih izabranih zvaničnika. On je nedvosmisleno osudio i odbacio sve takve izjave, uključujući posebno one koje se odnose na raspad države.

Upravni odbor PIC-a pozdravio je odluku Evropske unije iz decembra 2010. godine da uvede bezvizni režim za građane Bosne i Hercegovine. Međutim, izrazio je zabrinutost zbog nepostojanja napretka, a osobito obaveza koje

potiču iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Bosna i Hercegovina mora poduzeti hitne korake da svoj Ustav uskladi sa Evropskom konvencijom o ljudskih pravima i usvoji državne zakone o državnoj pomoći i popisu stanovništva da bi mogla ostvariti dalji napredak na putu integracije u EU.

Upravni odbor PIC-a apelirao je na vlasti da brzo uspostave transparentan i efikasan mehanizam za izradu konkretnih prijedloga za ustavnu reformu, kako bi se kao pravni prioritet moglo pristupiti rješavanju diskriminatorskih odredbi utvrđenih presudom Evropskog suda za ljudska prava iz decembra 2009. godine. Upravni odbor PIC-a istakao je važnost poboljšanja i jačanja efikasnosti i funkcionalnosti državnih institucija, između ostalog i putem provođenja potrebnih ustavnih izmjena, usvojenih u skladu sa važećim ustavnim odredbama. Posebno je potrebno da ova zemlja bude u stanju da usvaja i provodi zakone i pravila EU u skladu sa željama građana Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor je pozdravio činjenicu da EU i dalje radi na jačanju vlastitog angažmana u Bosni i Hercegovini. Upravni odbor PIC-a je konstatirao da će provoditi te aktivnosti putem širokog i uravnoteženog seta instrumenata. Upravni odbor primio je k znanju pripreme EU da ustanovi ojačano prisustvo u Bosni i Hercegovini, na čelu kojeg bi bio jedan predstavnik EU, koji bi preuzeo vođstvo u pružanju podrške zemlji u vezi sa pitanjima koja se tiču EU. Upravni odbor PIC-a takođe je pozdravio podršku EU Općem okvirnom sporazumu za mir, te je konstatirao mogućnost korištenja restriktivnih mjera u tom smislu. Upravni odbor PIC-a također je primio k znanju stavove EU da su misije u okviru njene Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike, naime Policijska misija EU te Operacija Althea odnosno EUFOR, važni elementi ukupne strategije EU za Bosnu i Hercegovinu, te da će njihov angažman redovno revidirati na osnovu situacije na terenu.

Upravni odbor PIC-a pozvao je Bosnu i Hercegovinu da ispunji preostale ciljeve i uvjete iz programa "5+2", koje je i dalje neophodno ispuniti da bi se zatvorio Ured visokog predstavnika. Odgovornost je političkih lidera Bosne i Hercegovine da izgrade konsenzus i postignu dogovore neophodne za ispunjavanje tih uslova i ciljeva.

Osobito, Upravni odbor PIC-a je ponovio da je neophodno riješiti pitanje podjele državne imovine i imovine odbrambenih struktura prema dogovoru vlada države i entiteta. Primio je k znanju da nerješavanje ovog pitanja, osim što blokira tranziciju Ureda visokog predstavnika, onemogućava Bosnu i Hercegovinu da ispunji kriterije za evroatlantske integracije te stvara atmosferu pravne neizvjesnosti.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozvao je nadležne državne i entitetske vlasti da okončaju svoje procjene aktuelnih i budućih potreba u pogledu državne imovine, koje bi trebale poslužiti kao osnova za dogovor o njihovim vlasničkim pravima. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je izrazio zabrinutost zbog nedavnih inicijativa Republike Srpske koje su imale za cilj jednostrano utvrđivanje vlasništva nad državnom imovinom. On je naglasio da organi Republike Srpske moraju u potpunosti poštivati Nalog visokog predstavnika iz januara 2011. godine,[2] te da moraju poštivati predstojeću odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u pogledu zakona kojima se regulira državna imovina.

U vezi sa vojnom imovinom, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je ohrabrio stranke da daju prioritet zaključenju sporazuma, u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, o nepokretnoj imovini koja je potrebna za buduće odbrambene svrhe. NATO članice Upravnog odbora PIC-a i Japan podvukli su da će ta imovina biti uknjižena kao vlasništvo Bosne i Hercegovine za upotrebu Ministarstva odbrane BiH. To bi omogućilo pokretanje Akcionog plana za članstvo u NATO savezu. I konačno, mada je Upravni odbor PIC-a pohvalio nedavnu predsjedničku odluku o trenutnom ukidanju dozvola za izvoz oružja i vojne opreme iz BiH, vlasti moraju pojačati nastojanja i aktivnosti na uništenju viška naoružanja, municije i eksplozivnih sredstava.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravlja doprinos koji su Ured visokog predstavnika i Evropska komisija dali da bi se riješilo pitanje snabdijevanja Distrikta Brčko električnom energijom, u korist građana Brčkog. Očekuje da će biti ubrzo informiran o preporukama supervizora za Brčko i visokog predstavnika za zatvaranje Arbitražnog tribunala za Brčko, što bi omogućilo Upravnom odboru PIC-a da doneše odluku o okončanju supervizije za Brčko. Upravni odbor PIC-a podsjeća entitete na važne i pravnosnažne obaveze koje proističu iz Konačne arbitražne odluke za Brčko i Ustava Bosne i Hercegovine.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira istaknuo je značaj slobode izražavanja te slobodnih i nezavisnih medija, uključujući i značaj odgovarajućih nadzornih tijela i regulatornih mehanizama. S tim u vezi, Upravni odbor je izrazio snažnu podršku Regulatornoj agenciji za komunikacije. Pozvao je vlasti da osiguraju uslove kako bi novinari mogli raditi bez uznemiravanja. Upravni odbor je pozvao sve medije da izvještavaju objektivno i u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponovo je istaknuo svoju podršku radu Instituta za nestale osobe BiH (INO BiH), te zabrinutost zbog aktuelnih nastojanja da se opstruira ili odugovlači rad INO BiH. Upravni odbor je pozvao sve nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini da osiguraju da INO BiH, te njegovi uposlenici i njihovi članovi porodica, dobiju punu zaštitu i podršku.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podsjeća da je Revidirana strategija za provedbu Aneksa VII Opštег okvirnog sporazuma za mir (Daytonski sporazum), koju je podržao UNHCR, usvojena od strane Parlamenta BiH u julu 2010. godine i još uvijek čeka na provedbu. Politički razgovori i pregovori ne smiju odvratiti pažnju od urgentne potrebe za implementacijom ove strategije i pronalaženjem trajnih rješenja za preostalih 113,000 raseljenih osoba u zemlji.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podsjeća da borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora biti tretirana kao prioritetno pitanje. Ključni izazov u toj oblasti predstavlja dosljedno djelovanje u smislu proaktivnog provođenja istraga i krivičnog gonjenja na svim nivoima. S tim u vezi, Upravni odbor je konstatirao nedavne policijske operacije koje su rezultirale hapšenjem velikog broja osoba osumnjičenih za veze sa mrežama organiziranog kriminala, a vezano za carinske utaje, pranje novca, teške oblike krađa i falsificiranje dokumenata. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozvao je nadležne pravosudne institucije da garantiraju adekvatno djelovanje.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponovo je pozvao vlasti Bosne i Hercegovine da nastave u potpunosti sarađivati sa Međunarodnim haškim tribunalom, te da ispune svoje obaveze po međunarodnom pravu da uhapse i izruče Haškom tribunalu sve odbjegle haške optuženike, posebno Ratka Mladića, te da unište njihove mreže podrške. Upravni odbor je istaknuo da zvaničnici BiH na svim nivoima moraju u potpunosti poštovati nastojanja domaćih pravosudnih te institucija za provedbu zakona da privedu pravdi osobe koje su počinile ratne zločine. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira potvrđio je još jednom da genocid u Srebrenici, ratni zločini i zločini protiv čovječnosti počinjeni tokom sukoba u BiH ne smiju biti zaboravljeni niti negirani.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozvao je na intenziviranje regionalne saradnje i pomirenja u kontekstu šireg reformskog programa potrebnog za integraciju u EU. Napor na pomirenju treba da obuhvate dalekovidniji i integrativniji pristup obrazovanju od strane svih relevantnih organa u BiH.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira zatražio je od nadležnih vlasti da odmah usvoje Globalni fiskalni okvir za period od 2011-2013. godine, te je s tim u vezi posebno istaknuo potrebu da se osiguraju dostatni prihodi za institucije na državnom nivou te samim tim i njihovo efikasno funkcioniranje. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira također je pozvao vlasti da pojačaju fiskalnu koordinaciju tako što će osigurati adekvatno funkcioniranje Uprave za indirektno oporezivanje i njenih tijela, kao i Fiskalnog vijeća BiH, te je pozvao nadležne vlasti da usvoje sve mjere koje će osigurati njihovo adekvatno funkcioniranje.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira istaknuo je svoju snažnu opredijeljenost za teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira potvrđio je punu podršku visokom predstavniku i njegovim ovlastima koje proizilaze iz Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir i relevantnih Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, insistirajući na punom poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir, svih njegovih aneksa i odluka visokog predstavnika, te je podsjetio vlasti u Bosni i Hercegovini da moraju osigurati da visoki predstavnik i njegov ured imaju blagovremen pristup svim zvaničnicima, institucijama i dokumentima.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podržava angažman EUFOR-a i NATO-a u pogledu međuentitetske linije razgraničenja. On podsjeća strane da Aneks 2 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH regulira postupke podešavanja međuentitetske linije razgraničenja ukoliko dođe do takve potrebe. Ove procedure se moraju poštovati.

Naredni sastanak Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira održat će se u Sarajevu 6. i 7. jula 2011. godine.

---

[1]Ruska Federacija nije podržala Odluku visokog predstavnika od 27. marta 2011. godine da suspenduje odluke

Centralne izborne komisije BiH.

[2] Ruska Federacija nije podržala Odluku visokog predstavnika od 5. januara 2011. godine.